

24 Nisan 1512 Günü Edilen, Bir Babanın Bedduası

“Oğul! Kılıcın keskin ama ömrün kısa olsun”

“Yavuz Sultan Selim...”

Osmanlı Devleti'nin dokuzuncu padişahı olan Yavuz Sultan Selim, 1512-1520 yılları arasında Hüküm sürmüştür. Sekiz yıl boyunca Osmanlı devleti için tehdit oluşturan başta Safevi devleti, Dulkadiroğulları beyliği ve Memlük devleti ile mücadelelerde bulunmuştur. Güney Doğu da hüküm süren Memlük devleti arasındaki ilişkiler daha önce Fatih Sultan Mehmet döneminde bozulmuş, II. Bayezid döneminde Çukurova'daki egemenlik çatışmasıyla yoğunlaşmış ve Yavuz Sultan Selim dönemine gelinceye kadar, bu bozuk ilişkiler devam etmiştir. Osmanlı Devleti için Suriye, Mısır'ın anahtarı durumunda, olması nedeniyle Yavuz Sultan Selim kesin sonuçlara ulaşmak için Mısır Seferi'ne çıkmıştır. Memlük Devleti, Osmanlı Devleti'nin güneydeki ilerlemesine karşı koyamayacaktır. Güçlü komutanlarını bünyesinde barındıran Memlük devleti, Yavuz Sultan Selim'in yaptığı bu sefer ile yıkılacaktır. Şimdi bu seferleri ve gelişen olayları incelemeye başlayalım. Yavuz'un Mısır Seferi'ne çıkmasının sebeplerinden biri önceki padişahlardan kalma sorunlardır. Örneğin Fatih dönemi Hicaz su yolları meselesi, 2. Bayezid döneminde Cem Sultan meselesi gibi. Biz şimdi Yavuz dönemindeki sebeplere bakalım;

Yavuz Sultan Selim'in Türk-İslam dünyasının lideri olmak istemesi. Memlükler'in Osmanlılara karşı Safevilerle ittifak yapmaları. Abbasi Halifesinin Kahire'de Memlükler'in himayesinde bulunmasından dolayı Memlükler'in İslam dünyasında büyük bir otoriteye sahip olması. Dulkadiroğulları Beyliği'nin Osmanlı topraklarına katılmasına Memlükler'in tepki göstermesi. Baharat Yolu'nu denetim altında tutan Mısır'ın ticari açıdan çok önemli limanlara ve Nil havzasının verimli topraklarına sahip olması. Hacca giden Osmanlı vatandaşlarının yollarda yaşadığı sorunlara karşı Memlük yöneticilerinin duyarsız davranması.

1516'da Mısır Seferi'ne çıkan Yavuz, Mercidabık (1516) ve Ridaniye (1517) savaşlarını kazanarak Kahire'ye girdi. Burada yaşanan sokak savaşlarını da kazanarak Memluk Devleti'ne son verdi.

Bu seferin Osmanlı açısından siyasi, ekonomik, dini pek çok sonucu olmuştur. Bu sefer ile Memluk Devleti yıkılmış, Suriye, Filistin, Hicaz ve Mısır Osmanlı topraklarına katılmıştır. Doğu Akdeniz'de Osmanlı etkisi artmıştır. Hicaz'ın Osmanlı hakimiyetine girmesi ile kutsal emanetler İstanbul'a getirilmiştir. Halifelik Osmanlı Devleti'ne geçmiş, böylece Osmanlı Devleti teokratik bir karakter kazanmıştır. Bu sefer sonucunda Osmanlı Devleti İslam dünyasının lideri haline gelmiştir. Elde edilen ganimetler Osmanlı hazinesini zenginleştirmiştir.

Yavuz Sultan Selim; "Benim altınla doldurduğum hazineyi (iç hazine) bundan sonra gelenlerden her kim mangır ile doldurursa hazine anın mührü ile mühürlensin ve illa benim mührümle mühürlenmekte devam olunsun" demiştir.

Bu mühür Selim Han'ın Mısır seferinden dönüşünde kullanmış olduğu kırmızı akikden yapılmış bir mühürdü. Ortasında "Sultan Selim Şah" ibaresi etrafında da "tevekkülî alâ hâlikî" dua cümlesi hakkedilmişti. Osmanlı Devleti'nin sonuna kadar padişahlar, Selim Han'ın vasiyetine uymuşlar ve iç hazineyi hep onun mührüyle mühürlemişlerdir.

Baharat Yolu Osmanlı denetimine girmiş, fakat Avrupalıların Ümit Burnu Yolu'nu bulması Osmanlı Devleti'nin istediği kazancı elde etmesini engellemiştir. Venedikliler Kıbrıs'ı ellerinde bulundukları için Memluklere ödedikleri vergiyi Osmanlı Devleti'ne ödemeye başlamışlardır. Kuzey Afrika'nın fethi için önemli bir üs elde edilmiştir.